

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา
และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. ๒๕๓๑

เพื่อให้การกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสม กรมการขนส่งทางบก วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสาร สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑”

ข้อ ๒ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“รถพ่วง (FULL TRAILER)” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูงและน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกทั้งหมด ลงบนเพลาล้อสมบูรณ์ในตัวเอง

“รถกึ่งพ่วง (SEMI-TRAILER)” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูงและน้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกบางส่วนเฉลี่ยลงบนเพลาล้อของรถคันลากจูง

“น้ำหนักรวม (GROSS VEHICLE WEIGHT, G.V.W.)” หมายความว่า น้ำหนักกรรวมกับน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของรถ

“น้ำหนักลงเพลา” หมายความว่า น้ำหนักกรรวมน้ำหนักบรรทุกของรถที่เฉลี่ยลงบนเพลาล้อของรถนั้น

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การกำหนดน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุก

ข้อ ๖ รถที่เสียภาษีประจำปีตามน้ำหนัก ให้กำหนดน้ำหนักรถเท่ากับน้ำหนักรถ เพื่อคำนวณภาษีประจำปีตามประกาศกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักรถ เพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

รถที่มีได้เสียภาษีประจำปีตามน้ำหนัก ให้กำหนดน้ำหนักรถเท่ากับน้ำหนักรถ เพื่อคำนวณภาษีประจำปี โดยให้นำหลักเกณฑ์ในประกาศกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณน้ำหนักรถ เพื่อคำนวณภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำหรับรถจักรยานยนต์ รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ และรถบดถนน ไม่ต้องทำการกำหนดน้ำหนักรถ

ข้อ ๗ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง และรถพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักบรรทุกเท่ากับน้ำหนักที่ได้จากการหักน้ำหนักรถออกจากน้ำหนักรวมตามข้อ ๘

หมวด ๒

การกำหนดน้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลลา

ข้อ ๘ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง รถพ่วง และรถกึ่งพ่วง ซึ่งเป็นชนิด แบบ หรือรุ่น ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสซีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกไว้แล้ว ให้กำหนดน้ำหนักรวมในกรณีรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล รถยนต์สำหรับลากจูง และรถพ่วงหรือน้ำหนักลงเพลลา ในกรณีรถกึ่งพ่วงเท่ากับน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลลาของรถ แล้วแต่กรณี ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วนั้น

รถตามวรรคหนึ่ง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกยังมีได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสซีรถไว้ ให้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลลาของรถ แล้วแต่กรณี ตามที่ผู้ผลิตหรือประกอบรถกำหนด

กรณีรถพ่วง และรถกึ่งพ่วง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกมิได้ให้ความเห็นชอบรถหรือคัสซีรถไว้ และผู้ผลิตหรือประกอบรถก็มีได้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักลงเพลลาของรถไว้ ให้กำหนดน้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลลาของรถตามที่เห็นสมควร หรือกำหนดโดยถือเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีรถพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักรวมของรถเป็นสองเท่าของน้ำหนักรถ

(๒) กรณีรถกึ่งพ่วง ให้กำหนดน้ำหนักลงเพลลาเป็นสองเท่าของน้ำหนักรถ

ข้อ ๙ น้ำหนักรวมและน้ำหนักลงเพลลาของรถที่กำหนดตามข้อ ๘ ต้องไม่เกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถยนต์สำหรับลากจูง

(ก) รถ ๒ เพลลา ๔ ล้อ ยาง ๔ เส้น (ชนิดเพลลาที่สองใช้ยางเดี่ยว) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๘,๕๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถ ๒ เพลลา ๔ ล้อ ยาง ๖ เส้น (ชนิดเพลลาที่สองใช้ยางคู่) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถ ๓ เพลา ๖ ล้อ ยาง ๖ เส้น (ชนิดเพลาสองและเพลาสองใช้ยางเดี่ยว) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๑๕,๓๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถ ๓ เพลา ๖ ล้อ ยาง ๑๐ เส้น (ชนิดเพลาสองและเพลาสองใช้ยางคู่) น้ำหนักรวมไม่เกิน ๒๑,๐๐๐ กิโลกรัม

(๒) กรณีรถพ่วง

(ก) รถพ่วงเพลาดียว ใช้ยางเดี่ยว น้ำหนักรวมไม่เกิน ๖,๘๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถพ่วงเพลาดียว ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักงเพลาดียวไม่เกิน ๙,๑๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางเดี่ยว น้ำหนักงเพลาดียวทั้งคู่ไม่เกิน ๑๓,๖๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักงเพลาดียวทั้งคู่ไม่เกิน ๑๘,๒๐๐ กิโลกรัม

(๓) กรณีรถกึ่งพ่วง

(ก) รถกึ่งพ่วงเพลาดียว ใช้ยางเดี่ยว น้ำหนักงเพลาดียวไม่เกิน ๖,๘๐๐ กิโลกรัม

(ข) รถกึ่งพ่วงเพลาดียว ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักงเพลาดียวไม่เกิน ๙,๑๐๐ กิโลกรัม

(ค) รถกึ่งพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางเดี่ยว น้ำหนักงเพลาดียวทั้งคู่ไม่เกิน ๑๒,๒๐๐ กิโลกรัม

(ง) รถกึ่งพ่วงสองเพลาสองเพลาคู่ ใช้ยางคู่หรือยางเกินกว่าคู่ น้ำหนักงเพลาดียวทั้งคู่ไม่เกิน ๑๖,๔๐๐ กิโลกรัม

ข้อ ๑๐ ในการกำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักงเพลาดียวของรถตามข้อ ๘ ถ้าน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักงเพลาดียวเกินอัตราที่กำหนดในข้อ ๙ ให้กำหนดน้ำหนักรวมหรือน้ำหนักงเพลาดียวของรถ แล้วแต่กรณี เท่ากับเกณฑ์สูงสุดของอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ ๙

หมวด ๓

การกำหนดจำนวนคนโดยสาร

ข้อ ๑๑ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ให้กำหนดจำนวนคนโดยสาร โดยการคำนวณตามระยะที่นั่งโดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่ง ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และถ้าความยาวของที่นั่งถึง ๔ เมตร ก็ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกสองคน ทุก ๆ ระยะที่นั่ง ๔ เมตร ในแถวเดียวกัน

ข้อ ๑๒ รถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการ ให้กำหนดจำนวนคนโดยสาร โดยคำนวณตามระยะที่นั่ง โดยถือเกณฑ์ระยะที่นั่งสำหรับผู้ขับ ๕๐ เซนติเมตร และสำหรับคนโดยสาร ๔๐ เซนติเมตรต่อหนึ่งคน ถ้าระยะช่วงสุดท้ายของที่นั่งเหลือระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เซนติเมตร ให้กำหนดจำนวนคนโดยสารเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

* ข้อ ๑๓ การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน หากนำนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถซึ่งกำหนดตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยอนุโลมให้กำหนดจำนวนคนโดยสารในเกณฑ์สูงสุดที่ไม่ทำให้น้ำหนักคนโดยสารรวมกันและรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถนั้น

** ข้อ ๑๔ ที่นั่งสำหรับคนโดยสารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการจัดวางที่เหมาะสมสำหรับการใช้นั่งโดยสารในสภาพปกติได้อย่างสะดวกสบาย

ที่นั่งของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ลักษณะตุนั่งและลักษณะโดยสารที่จัดวางที่นั่งหันหน้าไปทางเดียวกัน ต้องมีระยะความห่างระหว่างที่นั่งเมื่อวัดในระดับเหนือเบาะนั่งไม่เกิน ๕ เซนติเมตร จากด้านหลังพนักพิงหลังของที่นั่งหน้า ถึงด้านหน้าพนักพิงหลังของที่นั่งถัดไปต้องไม่น้อยกว่า ๖๗ เซนติเมตร

กรณีมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถจัดวางที่นั่งให้มีระยะทางระหว่างที่นั่งตามที่กำหนดในวรรคสองให้นำเสนอกรมการขนส่งทางบกเพื่อเห็นชอบเป็นราย ๆ ไป

*** ข้อ ๑๕ รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน ลักษณะตุนั่งและลักษณะโดยสารที่จดทะเบียนไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ และมีระยะความห่างระหว่างที่นั่งไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ วรรค ๒ ให้ใช้ไปจนกว่าที่นั่งจะสิ้นสภาพ กรณีเปลี่ยนแปลงใหม่ต้องแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) สว่าง ศรีนิลทา

(นายสว่าง ศรีนิลทา)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๓ การกำหนดจำนวนคนโดยสารสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๗ คน เมื่อถือน้ำหนักคนโดยสาร ๑ คนเท่ากับ ๖๐ กิโลกรัม หากน้ำหนักของคนโดยสารรวมกันรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถซึ่งกำหนดตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยอนุโลมให้กำหนดจำนวนคนโดยสารในเกณฑ์สูงสุดที่ไม่ทำให้น้ำหนักคนโดยสารรวมกันรวมกับน้ำหนักรถเกินเกณฑ์สมรรถนะหรือน้ำหนักรวมของรถนั้น”

** แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗ ความเดิมเป็นดังนี้

“ข้อ ๑๔ ที่นั่งสำหรับคนโดยสารต้องมีความมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และตำแหน่งการจัดวางที่เหมาะสมสำหรับการใช้นั่งโดยสารในสภาพปกติได้อย่างสะดวกสบาย”

*** เพิ่มเติมข้อความโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการกำหนดน้ำหนักรถ น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักรวม น้ำหนักลงเพลา และจำนวนคนโดยสารสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗